

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 325/2000

Αριθμός Πρωτοκόλλου: 2642/2000

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίαση της 1-6-2000

Σύνθεση

Πρόεδρος:	Χρήστος Τσεκούρας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.
Νομικοί Σύμβουλοι:	Θ. Αμπλιανίτης, Γ. Κρόμπας, Α. Τζεφεράκος, Β. Ασημακόπουλος, Π. Κιούσης, Δ. Παπαδόπουλος, Κ. Καποτάς, Ι. Σακελλαρίου.
Εισηγητής:	Ι. Διονυσόπουλος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
Αριθ.Ερωτήματος:	1026208/2495/ΒΟΟ10/30-3-2000 Υπ. Οικονομικών, Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας, Τμ. Β.
Περίληψη Ερωτήματος:	1) Αν η παραχώρηση χρήσης αιγιαλού κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παρ. 2 άρθρου 3 Ν. 4171/61 σύμφωνα με το άρθρο 22 της από 22-7-1972 σύμβασης και το άρθρο 8 της από 17-4-1979 αναθεωρητικής τοιαύτης μεταξύ «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» και Δημοσίου ισχύει και για την «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.», η οποία σε εκτέλεση του άρθρου 18 παρ. 3 της ως άνω σύμβασης απέκτησε δυνάμει του υπ' αριθμ. 4742/29-10-1981 συμβολαίου τμήμα (53 648 τ μ) της ιδιοκτησίας της «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» και σε <u>καταφατική περίπτωση</u> Αν η 15ετής απαλλαγή εκ του ανταλλάγματος χρήσης αιγιαλού αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής του συμβολαίου αγοράς (29-10-1981) ή από την ημερομηνία παράδοσης της χρήσης του ακινήτου (1-5-1980), όπως ορίζεται στο ως άνω συμβόλαιο.

- 2) Αν εφαρμόζεται το άρθρο 27 της από 22-7-1972 σύμβασης αναφορικά με την διαδικασία της διαιτησίας σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ της εταιρείας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.», και του ΔΗΜΟΣΙΟΥ.

Επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως κάτωθι:

Ι.Α. Μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» συνήφθη σύμβαση από 22-7-72 με την οποία η εταιρία αυτή ανέλαβε την ευθύνη με δική της μέριμνα να ιδρύσει διυλιστήριο πετρελαίου στην περιοχή Ελευσίνας Αττικής. Η σύμβαση αυτή κυρώθηκε με το ΝΔ 1211/74 και οι διατάξεις της απέκτησαν ισχύ νόμου.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 22 της από 22-7-1972 (ΦΕΚ 130/Α'/26-7-72) σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ως άνω εταιρείας ορίσθηκε ότι «το Δημόσιο θέλει παραχωρήσει εις τον Ανάδοχον κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του υπ' αριθμ. 4171/61 Νόμου, την αποκλειστικήν χρήσιν αναλόγου προς τας ανάγκας του, εκτάσεως του προκειμένου του Διυλιστηρίου ή γειτονιάζοντος προς αυτό αιγιαλού και της θαλασσίας περιοχής, δια κατασκευήν λιμενικών έργων, αγκυροβολίων και λοιπών έργων. Η παραχώρησις αυτή γίνεται άνευ ανταλλάγματος δια τα πρώτα 15 έτη από της ενάρξεως της παραγωγής δράσεως του Διυλιστηρίου». Εξ άλλου σύμφωνα με το άρθρο 8 της από 17-4-1979 (ΦΕΚ 75/Α/17-4-79) σύμβασης προστέθηκε στο άρθρο 22 της από 22-7-72 σύμβασης εδάφιο ως εξής: «Υπό την προϋπόθεσιν ότι εις τον ανάδοχον θα παραχωρηθή οριστικώς ο προκειμένος του εν άρθρο 21 παράγραφος 2δ' γηπέδου αιγιαλός μετά της αντιστοίχου θαλασσίας περιοχής, ως το προσαρτώμενον υπ' αριθμ. τέσσαρα (4) σχεδιάγραμμα, η υποχρέωσις του Δημοσίου δια την παραχώρησιν γειτονιάζοντος αιγιαλού θεωρείται εκπληρωθείσα. Η ανωτέρω παραχώρησις του αιγιαλού και της θαλασσίας περιοχής είναι άνευ ανταλλάγματος δια μίαν 15ετίαν από της παραχωρήσεως».

Β. Στον Ν. 4171/61 «Περί λήψεως γενικών μέτρων δια την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της Οικονομίας της χώρας» ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 2 ότι «το Δημοσιον δύναται δι' αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, να παραχωρήσῃ εις την επιχείρησιν την αποκλειστικήν χρήσιν αναλόγου προς τας ανάγκας αυτής εκτάσεως του προκειμένου αιγιαλού και της θαλασσίας περιοχής. Η παραχώρησις γίνεται άνευ ανταλλάγματος δια τα πρώτα 15 έτη από της ενάρξεως της παραγωγικής δράσεως της επιχειρήσεως».

Γ. Στο άρθρο 27 της ως άνω από 22-7-1972 Συμβάσεως με τίτλο «Διαιτησία» ορίζεται στην παρ. 1 ότι: «Πάσα διαφορά, διένεξη ή διαφωνία αναφυομένη μεταξύ του Δημοσίου και του αναδόχου εκ της εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως και αφορώσα την εκτέλεσιν ή ερμηνείας των όρων αυτής και την έκτασιν των εκ ταύτης δικαιωμάτων και

υποχρεώσεων λύεται αποκλειστικώς δια διαιτησίας εκ τριών διαιτητών κατά την ακόλουθον διαδικασίαν μη απαιτούμενης της καταρτίσεως άλλης περί διαιτησίας συμφωνίας».

Δ. Στο άρθρο 18 με τίτλο «ιδιόκτητα μέσα μεταφοράς» της από 22-7-1972 σύμβασης, οιο υπού με την από 17-4-1979 αναθεωρητική σύμβαση προστέθηκε παράγραφος 3 ορίσθηκε ότι «1. Ο Ανάδοχος δικαιούται, προς εξυπηρέτησιν των σκοπών της παρούσης Συμβάσεως, όπως δι' ιδιοκτητών ή άλλων μέσων μετακινή δωρεάν το προσωπικό του. Το Δημόσιο υποχρεούται να χορηγή τας αναγκαίας άδειας και αριθμούς κυκλοφορίας των ανωτέρω οχημάτων.

2. Ομοίως ο Ανάδοχος δικαιούται όπως διαθέση ίδια πλωτά μέσα δια την μεταφοράν αργού πετρελαίου και ετοιμών προϊόντων του Διυλιστηρίου ως επίσης και ίδια μέσα επισκευής και συντηρήσεως τούτων».

3. Τα εν τη παραγράφω 2 αναφερόμενα μέσα συντηρήσεως και επισκευής δέον όπως αποχωρισθούν δια λόγους ασφαλείας του λοιπού χώρου του Διυλιστηρίου και μεταβιβασθούν εις την νομίμως λειτουργούσαν ναυπηγοεπισκευαστικήν μοναδα της εταιρείας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ Ναυπηγεία Α.Ε.», **διεπομένην υπό των διατάξεων του Ν.Δ. 2687/1953.** Προς τον σκοπόν τούτον γήπεδον εκτάσεως ως εννίστα 50 στρεμμάτων εμφανόμενον υπό τα στοιχεία Α μέχρι Σ και Α εις το συνημμένον σχεδιάγραμμα υπ' αριθμ. ένα (1) δύναται να μεταβιβασθή υπό του Αναδόχου εις την εταιρείαν ταύτην.».

Δ. Η παραχώρηση ιδιαίτερου δικαιώματος επί των πραγμάτων κοινής χρήσης, όπως ο αιγιαλός (άρθρο 967 Α.Κ.ωδ.) από την διοικητική αρχή κατά τους όρους του νόμου που διέπει την εξουσίαν της, είναι μονομερής πράξη της αρχής ασκούσης δημοσία εξουσία (Σ.Ε. 193/1929 Θέμ. ΜΑ σ. 373, 616/1930 και 118/1932, Μπαλή Γεν. Αρχαί παρ. 208), ως δε γίνεται δεκτό οι διοικητικές πράξεις κατά κανόνα πρέπει να θεωρούνται προσωποπαγείς υπό την έννοια ότι ισχύουν μόνον έναντι του προσώπου επ' ονόματι του οποίου εκδόθηκαν, όχι δε έναντι των καθολικών ή ειδικών διαδόχων αυτού. Η έναντι των διαδόχων τούτου ισχύς της πράξης αποτελεί εξαίρεση (πρβλ. Στασινοπούλου, Δίκαιον Διοικητικών πράξεων σελ. 375). Διδάσκεται όμως (βλ. FLEINER-Στυμφαλιάδη, Διοικητικόν Δίκαιον, σελ. 140 και επ.), ότι προκειμένου ειδικώς περί αδειών προς ανέγερση βιομηχανικών εγκαταστάσεων ή προς κατασκευή φράγματος υδάτων κ.λ.π. όπου η Αρχή δια την χορήγηση τούτων εκτείνει την έρευνα της επί των υλικών μέσων του επιχειρηματίου και κατ' ακολουθίαν τούτου σημασία έχει εάν ο αιτών είναι ιδιοκτήτης ωρισμένου ακινήτου ή επιχειρήσεως, η υπ' αυτού προκληθείσα διοικητική πράξη της αδείας ή παραχώρηση δεν αφορά μόνον τον αιτήσαντα προσωπικά, αλλά θεωρείται ως απονεμηθείσα και σε μη ακόμη γνωστά πρόσωπα, τα οποία μετά απ' αυτόν, ως ιδιωτικού δικαίου διάδοχοι, ειδικοί ή καθολικοί, θα έχουν στην διάθεσή τους το ακίνητο ή την επιχείρηση. Γίνεται ήδη δεκτό από τη θεωρία και τη Νομολογία, ότι πέραν από την πιο πάνω εξαίρεση, που ανάγεται στους δεσμούς του δικαιώματος της αδείας ή παραχώρηση προς ωρισμένο πράγμα ή επιχείρηση, εξαιρέσεις από το ανωτέρω προσωποπαγές των διοικητικών αδειών δύναται να προκύπτουν από το νόμο ή από τη φύση του παραχωρουμένου δια τούτου δικαιώματος. (βλ. ΝΣΚ Ολ. 289/72, ΝΣΚ 691/1991).

II. Σε εκτέλεση του άρθρου 18 της ως άνω από 22-7-1972 επενδυτικής σύμβασης, όπως αναθεωρήθηκε με το άρθρο 6 της από 17-4-1979 αναθεωρητικής τοιαύτης και δυνάμει του υπ' αριθμ. 4742/29-10-81 αγοραπωλητηρίου συμβολαίου του Συμ/φου Αθηνών Κων/νου Σπανοπούλου η «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» πώλησε και μεταβίβασε κατά πλήρη κυριότητα στην εταιρεία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» ένα γήπεδο 53.648 τ.μ., επί του οποίου έχει εγκαταστήσει κτήρια, μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (γερανούς, κομπρεσέρ) δεξαμενές κ.λ.π., έχει κατασκευάσει προβλήτες, εργαστήρια κ.λ.π. συνορευόμενον γύρωθεν με ιδιοκτησία Μαμιδάκη, παλαιά εθνική οδό Αθηνών – Κορίνθου, υπόλοιπων ιδιοκτησίας Πετρόλα ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ και θάλασσα. Προκύπτει δε εκ του ως άνω αγοραπωλητηρίου συμβολαίου ότι δυνάμει του από 30-4-1980 ιδιωτικού συμφωνητικού η «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» παρεχώρησε από 1-5-1980 την χρήση του ως άνω ακινήτου στην «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.».

III. Εν όψει των ανωτέρω το Νομικό Συμβούλιο έχει την γνώμη ότι:

A. Η εκποίηση από την Ανάδοχο «ΠΕΤΡΟΛΑ ΑΕΒΕ» υποχρεωτικά προς την νομίμως λειτουργούσα ναυπηγοεπισκευαστική μονάδα «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» του ανωτέρω οικοπέδου 50 ως εγγιστα στρεμμάτων, προκειμένου τα μέσα επισκευής και συντήρησης των πλωτών μέσων του Διύλιστηρίου της ως άνω Αναδόχου για την μεταφορά αργού πετρελαίου και ετοιμών προϊόντων του Διύλιστηρίου να αποχωρισθούν για λόγους ασφαλείας του λοιπού χώρου του Διύλιστηρίου, δύναται να περιλάβει και το παρασχεθέν σ' αυτήν δικαίωμα της άνευ ανταλλάγματος χρήσεως αιγιαλού μετά της αντιστοίχου θαλάσσιας περιοχής έμπροσθεν του ως άνω μεταβιβασθέντος στην «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» ακινήτου των 50 ως άνω στρεμμάτων χωρίς να είναι απαραίτητη η εξ' υπαρχής χορήγηση νέας αδειάς προς την αγοράστρια του ως άνω ακινήτου μετά των επ' αυτού εγκαταστάσεων επισκευής και συντήρησης πλωτών μέσων, τούτο δε, εν όψει του πραγματοποιηγούς χαρακτήρος της ως άνω αδειάς χρήσης αιγιαλού μετά της αντιστοίχου θαλάσσιας περιοχής προς την «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ». Η ως άνω παραχώρηση έγινε σκοπούμενου του Διύλιστηρίου και της σημασίας του για την εθνική Οικονομία και αποβλέπει στην διαρκή εξυπηρέτηση αυτού. Στην αυτή ως άνω διαρκή και ιδίως ασφαλή εξυπηρέτηση του ως άνω Διύλιστηρίου απέβλεψε όχι μόνον η μεταβίβαση του ως άνω οικοπέδου την 29-10-1981 με το ανωτέρω συμβόλαιο αλλά και η με το από 30-4-1980 ιδιωτικό συμφωνητικό παραχώρηση της χρήσης του ως άνω ακινήτου στην «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.». Επομένως η παραχώρηση άνευ ανταλλάγματος της χρήσεως αιγιαλού μετά της αντιστοίχου θαλάσσιας περιοχής κατ' εφαρμογήν της παρ. 2 άρθρου 3 Ν. 4171/61 σύμφωνα με το άρθρο 22 της από 22-7-1972 Σύμβασης, κυρωθείσης με το ΝΔ 1211/74, και το άρθρο 8 της από 17-4-1979 αναθεωρητικής τοιαύτης μεταξύ «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ και Δημοσίου ισχύει και για την «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» Η ως άνω παραχώρηση του αιγιαλού μετά της αντιστοίχου θαλάσσιας περιοχής άνευ ανταλλάγματος ισχύει για την «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» λόγω του πραγματοποιηγούς χαρακτήρος της από 1-5-1980, ότε έλαβε στην χρήση της το ως άνω ακίνητο και διαρκεί μέχρι τον χρόνο λήξεως του

αντιστοίχου παραχωρηθέντος δικαιώματος στην «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» και υπό τους όρους της παραχωρήσεως αυτής.

Β. Από την ερμηνεία της ανωτέρω επενδυτικής συμβάσεως προς κατασκευήν διύλισην προκύπτει ότι ρυθμίσθηκαν εκατέρωθεν οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα μεταξύ της Αναδόχου «ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ» και Δημοσίου. Επομένως η τυχόν αναφύεσα διαφορά από τη χρήση αιγιαλού και θαλάσσιας περιοχής από την «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.», μη συμβληθείσα εν προκειμένω δεν υπόκειται στην διαιτησία του άρθρου 27 της ως άνω από 22-7-1972 συμβάσεως, μεταξύ της ως άνω Αναδόχου και Δημοσίου.

Πρέπει, όμως ν' αναφερθεί ότι, αν η «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.», διεπομένη από τις διατάξεις του ΝΔ 2687/1953 «Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εκ του εξωτερικού» έχει τυχόν υπαγάγει το ως άνω μεταβιβασθέν σ' αυτήν ακίνητο στις διατάξεις του ως άνω ΝΔ 2687/1953, πράγμα που δεν δίδεται από το τεθέν ερώτημα, τότε η προκύψασα διαφορά μεταξύ Δημοσίου και της «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΕΛΛΑΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.», από τη χρήση του ως άνω αιγιαλού με τη αντίστοιχη θαλάσσια περιοχή θα λυθεί δια της διαιτησίας, που προβλέπουν οι διατάξεις του ως άνω ΝΔ 2687/1953.

Ο Εισηγητής
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ιωάννης Διονυσόπουλος

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 8/10/72

Ο Πρόεδρος

Χρήστος Τσιβούρας

Αντιπρόεδρος

